

15.03.2021

POL-2021-1402

Dataskyddsbeskrivning; Behandling av personuppgifter för förebyggande eller avslöjande av brott

1 Personuppgifts-ansvarig

Polisstyrelsen
Postadress: PB 1000, 02151 Esbo
Besöksadress: Bergsmansvägen 3, Esbo
Telefon: 0295 480 181 (växel)
E-post: kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

2 Kontaktperson i ärenden som gäller dataskydd

Polisstyrelsen
Jaana Riikonen, överinspektör
Kontaktuppgifter: Se punkt 1

3 Polisens dataskyddsombud

Polisstyrelsen
Harri Kukkola, överinspektör
Kontaktuppgifter: Se punkt 1

4 Rättslig grund för behandling av personuppgifter

Polisen behandlar personuppgifter för förebyggande eller avslöjande av brott för att uppfylla polisens lagstadgade skyldighet och för att uppfylla kraven om polisens offentliga makt som fastställs i dataskyddslagstiftningen. Enligt dataskyddslagen kan den lagstadgade skyldigheten endast basera sig på EU-lagstiftning eller på lagstiftning i någon medlemsstat, och den offentliga makten ska ha beviljats enligt lag eller med stöd av andra rättsliga bestämmelser.

Polisens behandling av personuppgifter och behandlingens rättsliga grunder regleras bland annat i följande lagar:

- Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019, nedan kallad polisens personuppgiftslag)
- lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018, nedan kallad dataskyddslag för brottmål)

- polislagen (872/2011)
- polisförordningen (1080/2013)
- förundersökningslagen (805/2011)
- tvångsmedelslagen (806/2011)
- förordning om förundersökning, tvångsmedel och hemligt inhämtande av information (122/2014)
- säkerhetsutredningslagen (726/2014).

5 Syften med behandlingen av personuppgifter, grupper av registrerade och personuppgiftsgrupper som ska behandlas

Polisen behandlar de personuppgifter som är angivna i personuppgiftslagen i syfte att utföra uppgifter som anknyter till förebyggande eller avslöjande av brott, om de tidigare nämnda uppgifterna berör personer som:

- 1) med fog kan antas ha gjort sig eller göra sig skyldiga till brott för vilka det strängaste straffet enligt lag är fängelse
- 2) har kontakt med en i 1 punkten avsedd person eller påträffas i dennes sällskap, och kontakten eller sammanträffandena på grund av att de har upprepats, omständigheterna eller personens beteende kan antas ha samband med ett brott
- 3) är föremål för observation som avses i polislagen eller för annan polisåtgärd.

Polisen behandlar även ovan avsedda uppgifter om följande personer, om det är nödvändigt för förebyggande eller avslöjande av ett brott:

- 1) vittnen till ett brott
- 2) offer för ett brott
- 3) den som har anmält ett brott eller uppträder som målsägande.

För de ovan nämnda personerna behandlar polisen förutom personernas basuppgifter även följande personuppgifter:

- 1) specificeringar, beskrivningar och klassificeringar i anknytning till polisens uppgifter, åtgärder och händelser,
- 2) uppgifter som gäller en persons kontakter, livsstil, ekonomiska situation, hobbyer och andra intressen,
- 3) signalementsuppgifter för fastställande av identiteten, inklusive röstprov, ansiktsbild och andra biometriska uppgifter,
- 4) uppgifter för att trygga säkerheten för en person som är föremål för en åtgärd eller en myndighets säkerhet i arbetet om en persons hälsotillstånd och hur hälsotillståndet följs eller om personens vård, om ett övervakningsobjekts eller

en persons farlighet eller oberäknlighet samt uppgifter som beskriver eller är avsedda att beskriva en brottslig gärning, ett straff eller någon annan påföljd för brott (säkerhetsinformation).

Polisen behandlar personuppgifter för förebyggande eller avslöjande av brott, uppgifter om observationer som gjorts av poliser eller uppgifter som anmälts till polisen i anslutning till händelser eller personer som utifrån omständigheterna eller en persons uppträdande med fog kan bedömas ha samband med brottslig verksamhet (observationsuppgifter).

Polisen behandlar de i personuppgiftslagen fastställda personuppgifterna till andra än deras ursprungliga syfte för behandling med beaktande av de begränsningarna för behandlande av personuppgifter som fastställs i lagen för:

- 1) att förebygga eller avslöja ett brott
- 2) att utreda ett brott för vilket det strängaste straffet enligt lag är fängelse
- 3) att påträffa en efterlyst
- 4) en utredning som stöder det att någon är oskyldig
- 5) förhindrande av betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada
- 6) skyddande av den nationella säkerheten
- 7) att utreda identiteten i samband med en sådan polisåtgärd som nödvändigt kräver att identiteten styrks
- 8) inriktning av polisens verksamhet.

De ovan angivna uppgifterna används som informationskälla för omfattande personsäkerhetsutredning i grundläggande form på det sätt som fastställs i säkerhetsutredningslagen.

Uppgifter i polisens personregister får trots sekretessbestämmelserna behandlas även för laglighetsövervakning, analys, planering och utveckling. Uppgifter får också användas för utbildning, om de är nödvändiga för att utbildningen ska kunna genomföras.

Polisen behandlar uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter för utförande av polisens övriga lagstadgade uppgifter endast om det är nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

För förebyggande eller avslöjande av brott behandlar polisen uppgifter för särskilda personuppgiftsgrupper endast om de är nödvändiga för behandlingens ändamål.

6 Normalt utlämnande av uppgifter

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott genom en teknisk anslutning eller som datamängd till skyddspolisen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet, Försvarmakten, åklagaren, domstolar, Rättsregistercentralen, Brottspåföljdsmyndigheten och till annan behörig myndighet i den mening som avses i 1 § i lagen om dataskydd avseende brottmål gällande myndigheters lagstadgade uppgifter.

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott genom en teknisk anslutning eller som datamängd även till en myndighet för att utföra en uppgift som i lag föreskrivits för myndigheten med stöd av polisens personuppgiftslag eller någon annan lag i den omfattning och på de villkor som fastställs närmare i separata uppgiftstillstånd.

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott för enskilda fall eller som datamängd till behöriga myndigheter i andra EU medlemsstater och länder i det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som behandlar personuppgifter för att förhindra, undersöka och avslöja brott, eller för verkställighet av brottsrelaterade åtalsåtgärder eller straffrättsliga påföljder, inkluderat skydd för hot mot den allmänna säkerheten och förebyggande av dylika hot. Den entitet som mottar uppgifterna har rätt att behandla personuppgifterna med samma förutsättningar som polisen själv får behandla ifrågavarande personuppgifter.

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott för enskilda fall eller som datamängd till Eurojust och andra organ vars verksamhet stöder sig på avtal om EU verksamhet, och vars uppgifter innefattar att säkerställa lag- och samhällsordning, upprätthålla allmän ordning och säkerhet och förhindra, utreda och åtalspröva brott för att utföra uppgifterna ifråga.

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott för enskilda fall eller som datamängd till behöriga brottsbekämpande myndigheter i EU:s medlemsstater på deras begäran, om uppgifterna och underrättelserna är tillräckliga för att förhindra eller utreda brott.

Den behöriga brottsbekämpande myndigheten måste överlåta ovannämnda personuppgifter till behöriga brottsbekämpande myndigheter som ansvarar för brottsutredning eller underrättelseoperationer i andra medlemsstater på eget initiativ, om överlåtet kan antas bidra till att förebygga eller utreda de brott som avses i 3 § 2 mom. i lagen (1286/2003) mellan Finland och andra medlemsstater i Europeiska unionen.

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott till Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) i enlighet med bestämmelserna i Europolförordningen ((EU) 2016/794) och lagen för Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (214/2017).

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott till medlemsstater som omfattas av Prümavtalet (FördrS 54/2007) och Prümbeslutet (2008/615/YOS) i den utsträckning som anges i Prümavtalet och -beslutet, särskilt för att bekämpa terrorism och gränsöverskridande brottslighet.

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott för enskilda fall eller som datamängd till den internationella polisorganisationen (ICPO-Interpol) på grundval av kap. 7 i dataskyddslagen avseende brottmål, med det syfte som nämns i 1 § 1 mom. i samma lag.

Polisen utlämnar personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott för enskilda fall eller som datamängd med stöd av 7 kap. I dataskyddslagen avseende brottmål:

- 1) till de behöriga myndigheter som avses i internationella avtal eller andra arrangemang som gäller återtagande av personer som olagligen kommit in och vistas i landet lämna ut personuppgifter för utförande av de uppgifter som avses i de internationella avtalen eller arrangemangen
- 2) till de myndigheter som ansvarar för vapentillsynen i en annan stat lämna ut personuppgifter om förvärv, innehav, överföring, införsel och utförsel av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, om det med tanke på vapentillsynen är nödvändigt att lämna ut uppgifterna.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av de uppgifter som föreskrivs i lagen om identitetskort och passlagen får lämnas ut endast för de ändamål som anges i 15 § 2 mom.

7 Raderande och arkivering av personuppgifter

Personuppgifter med anknytning till förebyggande eller avslöjande av brott raderas senast tio år efter den senaste anteckningen av en upplysning om ett brott, brottslig verksamhet eller ett uppdrag på grund därav.

Observationsuppgifter raderas emellertid senast sex månader efter att anteckningen gjorts.

Säkerhetsinformation raderas omedelbart då den inte längre är relevant och nödvändig för behandlingens syfte, dock senast då ett år har förflutit sedan den registrerade avled.

De ovan avsedda personuppgifterna får dock fortfarande bevaras, om de behövs med tanke på utredning eller övervakning eller av någon annan grundad anledning, eller för att trygga de rättigheter som den registrerade, någon annan part eller en person som hör till polisens personal har. Behovet av fortsatt bevarande av personuppgifterna ska bedömas minst vart femte år.

De uppgifter som polisen fått i samband med utförande av uppdrag utplånas utan dröjsmål efter att det framgått att de inte behövs för att utföra uppgifter som anknyter till förebyggande eller avslöjande av brott, att förebygga eller avslöja ett brott, att utreda ett brott för vilket det strängaste straffet enligt lag är fängelse, att påträffa en efterlyst, en utredning som stöder det att någon är oskyldig, förhindrande av betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada, skyddande av den nationella säkerheten, att utreda identiteten i samband med en sådan polisåtgärd som nödvändigt kräver att identiteten styrks, inriktning av polisens verksamhet.

En uppgift som konstaterats vara felaktig och som bevaras för att trygga de rättigheter någon annan part, eller en person som hör till polisens personal har, ska raderas genast när den inte längre behövs för att trygga rättigheterna.

8 Den registrerades rättigheter

För att säkerställa öppen information samt för att främja den registrerades användning av sina rättigheter har polisen inrättat ett omfattande informationsmaterial på www.poliisi.fi/sv -webbplatsen. På webbplatsen finns detaljerad information bland annat om:

- hur den registrerade kan kontrollera sina uppgifter

- inskränkning i rätten till insyn
- hur och med vilka förutsättningar uppgifterna kan rättas eller raderas
- hur polisen behandlar logginformation och
- hur polisen som personuppgiftsansvarig ser till de registrerades rättigheter och den interna övervakningen av behandlingen av personuppgifterna.

För att säkerställa att ovannämnda informationsmaterial finns till allas förfogande även på andra ställen har det i varje av polisens servicepunkter placerats en personregister-mapp, där motsvarande informationsmaterial avsett för de registrerade finns i pappersform.

8.1 Rätt till insyn / rätt att få tillgång till uppgifter

I princip har alla rätt att få information från den personuppgiftsansvarige om huruvida ens personuppgifter behandlas, och om ifrågavarande uppgifter behandlas har den registrerade rätt att på begäran få de uppgifter som nämns i 23 § i dataskyddslagen avseende brottmål från den personuppgiftsansvarige.

Vid utövande av rätten till insyn ska den registrerade framställa en personlig begäran till den personuppgiftsansvarige eller till polisinrättningen samt styrka sin identitet. Den registrerade kan ha ett biträde med sig. Begäran ska specificeras med sådan noggrannhet att det i den framgår med tillräcklig noggrannhet till vilket personuppgiftsregister eller vilken del av den begäran riktar sig.

Den registrerades rätt till insyn gäller inte uppgifter i informationskällor, personuppgifter som gäller hemlig övervakning och särskild kontroll i Schengens informationssystem, sådana uppgifter om polisens taktiska eller tekniska metoder, observationsuppgifter, uppgifter om informationskällor eller uppgifter som används för teknisk undersökning, som ingår i de personuppgifter som avses i 5–8 §, personuppgifter som erhållits genom de inhämtningsmetoder som avses i 5 kap. i polislagen och 10 kap. i tvångsmedelslagen samt med stöd av 157 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Den registrerades rätt till insyn kan begränsas om det med beaktande av den registrerades rättigheter är en proportionell och nödvändig åtgärd i syfte att:

- 1) undvika menlig inverkan på förebyggande, avslöjande, utredning av brott eller på åtgärder som avser åtal för brott eller på verkställighet av straffrättsliga påföljder

- 2) trygga andra undersökningar, utredningar eller motsvarande förfaranden hos myndigheter
- 3) skydda den allmänna säkerheten
- 4) skydda den nationella säkerheten eller
- 5) skydda andra personers rättigheter.

Om den registrerades rätt till insyn skjuts upp, begränsas eller vägras, ska den personuppgiftsansvarige utan obefogat dröjsmål informera den registrerade om detta genom ett skriftligt intyg. Även grunderna för uppskovet, begränsningen eller vägran ska uppges, utom i det fall att lämnandet av denna information skulle äventyra syftet med vägran eller begränsningen. Om den personuppgiftsansvarige inte inom tre månader efter att begäran framställts har gett den registrerade ett skriftligt svar, betraktas detta som att insyn har vägrats.

Den registrerade har rätt att be dataombudsmannen kontrollera lagenligheten i personuppgifter och behandlingen av dem, om den registrerades rätt till insyn har skjutits upp, begränsats eller vägrats med stöd av dataskyddslagen avseende brottmål. Begäran ska framställas personligen till dataombudsmannen, den personuppgiftsansvarige (Polisstyrelsen) eller polisinrättningen och den som lämnar in begäran ska styrka sin identitet.

En registrerad har rätt att föra ett ärende till dataombudsmannen för behandling (begäran om åtgärder), om den registrerade anser att någon vid behandlingen av hans eller hennes personuppgifter bryter mot dataskyddslagen för brottmål eller någon annan lag som gäller behandling av personuppgifter.

Dataombudsmannens byrå:

Besöksadress: Fågelviksgränden 4, 00530 Helsingfors

Postadress: PB 800, 00531 Helsingfors

Växel: 029 566 6700, Fax: 029 566 6735

E-post (kirjaamo): tietosuoja@om.fi

8.2 Rättelse eller utplåning av personuppgifter eller begränsning av behandlingen

Den personuppgiftsansvarige ska på eget initiativ eller på yrkande av den registrerade utan obefogat dröjsmål rätta eller komplettera sådana personuppgifter om den registrerade som är oriktiga eller bristfälliga med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Den personuppgiftsansvarige ska på eget initiativ eller på yrkande av den registrerade utan obefogat dröjsmål rätta eller komplettera sådana personuppgifter om den registrerade vars behandling går emot laglighetskraven i skyddslagen avseende brottmål, eller bestämmelserna avseende ändamålsbundenhet, relevanskrav, felfrihetskrav eller behandling av särskilda kategorier av personuppgifter.

I stället för utplåning ska den personuppgiftsansvarige dock begränsa behandlingen om:

- 1) den registrerade bestrider personuppgifternas korrekthet och det inte kan fastställas huruvida de är korrekta (den personuppgiftsansvarige ska innan begränsningen av behandlingen upphävs informera den registrerade om detta) eller
- 2) personuppgifterna måste bevaras som bevisning.

Den registrerade kan framföra en begäran om rättelse eller utplåning av personuppgifter och begränsning av behandlingen till den personuppgiftsansvarige eller annan polisenhet. Begäran ska detaljeras med sådan noggrannhet att det framgår:

- vems personuppgifter det är frågan om
- till vilken del av polisens rättelse, utplåning eller begränsning av behandlingen av personuppgifter begäran riktar sig
- varför den registrerade anser att ifrågavarande uppgifter är bristfälliga och vilka ändringar den registrerade kräver för ifrågavarande uppgifter samt varför behandlingen av personuppgifterna ska begränsas.

Den personuppgiftsansvarige har rätt att begära ytterligare information i syfte att styrka identiteten.

Den registrerades rättigheter avseende rättelse eller utplåning av personuppgifter eller begränsning av behandlingen kan begränsas om det med beaktande av den registrerades rättigheter är en proportionell och nödvändig åtgärd i syfte att:

- 1) undvika menlig inverkan på förebyggande, avslöjande, utredning av brott eller på åtgärder som avser åtal för brott eller på verkställighet av straffrättsliga påföljder
- 2) trygga andra undersökningar, utredningar eller motsvarande förfaranden hos myndigheter
- 3) skydda den allmänna säkerheten
- 4) skydda den nationella säkerheten eller

5) skydda andra personers rättigheter.

Om inte den personuppgiftsansvarige godkänner den registrerades yrkande om rättelse, komplettering eller utplåning av personuppgifter eller begränsning av behandlingen av dem, ska den personuppgiftsansvarige genom ett skriftligt intyg informera den registrerade om vägran och grunderna för vägran. Den personuppgiftsansvarige får helt eller delvis låta bli att lämna den registrerade information om grunderna för vägran, om det är nödvändigt på de grunder som nämns ovan.

Den registrerade har rätt att be dataombudsmannen kontrollera lagenligheten i personuppgifter och behandlingen av dem, om den registrerades rätt till insyn har skjutits upp, begränsats eller vägrats med stöd av dataskyddslagen avseende brottmål eller någon annan lag eller om den personuppgiftsansvarige inte godkänner den registrerades yrkande om rättelse, komplettering eller utplåning av personuppgifterna eller begränsning av behandlingen av dem (kontaktuppgifter ovan).

Den personuppgiftsansvarige ska anmäla varje rättelse av oriktiga personuppgifter till den myndighet från vilken de oriktiga personuppgifterna kommer. Om personuppgifter har rättats eller utplånats eller behandlingen av dem har begränsats med stöd av 25 § i dataskyddslagen avseende brottmål, ska den personuppgiftsansvarige informera de mottagare om saken till vilka den personuppgiftsansvarige har lämnat ut uppgifterna. Mottagarna ska rätta eller utplåna de personuppgifter de har eller begränsa behandlingen av dem.

8.3 Den registrerades övriga rättigheter

Den registrerades rätt att motsätta sig behandling av uppgifterna, rätt att flytta uppgifterna från ett system till ett annat och rätt att inte bli föremål för automatiserat beslutsfattande tillämpas inte då polisen behandlar personuppgifter i samband med polisens lagstadgade uppgifter i syfte att utföra undersöknings- och övervakningsuppgifter samt vid användande av polisens offentliga makt.

8.4 De registrerades möjligheter att utöva sina rättigheter samt avgiftsfria åtgärder

Meddelanden och information som de registrerade ska få enligt dataskyddslagen avseende brottmål samt behandlingen av begäranden som de registrerade framställt är avgiftsfria för de registrerade. Om en registrerads begäranden på grund av att de upprepats eller av någon annan orsak är uppenbart orimliga eller

ogrundade, får den personuppgiftsansvarige dock för åtgärden ta ut en avgift. Bestämmelser om grunderna för avgiftens belopp finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Om den personuppgiftsansvarige tar ut en avgift med stöd av ovannämnda grunder, ska den personuppgiftsansvarige vid behov visa att begäran har varit uppenbart oggrundad eller orimlig.

9 Kontroll och skydd av personuppgifter hos polisen

Den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet ska genom tekniska och organisatoriska åtgärder se till att personuppgifterna är tillräckligt skyddade med hänsyn till den risk för den registrerades rättigheter som behandlingen medför. Personuppgifterna ska särskilt skyddas för obehörig behandling och mot förlust, förstöring eller skada genom olyckshändelse. Åtgärderna ska planeras och genomföras med beaktande av:

- 1) den senaste tekniska utvecklingen
- 2) kostnaderna för att genomföra åtgärderna
- 3) behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål
- 4) riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, för fysiska personers rättigheter.

Grunden för polisförvaltningens tekniska, administrativa och organisatoriska datasäkerhet utgörs av Polisens datasäkerhets- och dataskyddspolicy, vilken innehåller en definition av målen för skyddet av uppgifter, ansvaren och genomförandemetoderna vid polisförvaltningen. Datasäkerhets- och dataskyddspolicyn revideras i flera separata föreskrifter och anvisningar.

Polisstyrelsen har gett ut en anvisning om polisens interna laglighetsövervakning och om vissa andra rättsliga frågor inom polisen, vilka skapar förutsättningar för planering och genomförande av polisens laglighetsövervakning samt rapportering av resultaten i samband med användningen av informationssystemet och övervakningen av behandling av personuppgifterna.

I laglighetsövervakningen av personuppgiftsregistrets användning och personuppgifternas behandling ägnas särskild uppmärksamhet vid korrekthet och nödvändighet, ändamålsenlig användning av uppgifterna, användarrättigheternas korrekthet och aktualitet, samt vid att uppgifterna behandlas i enlighet med klassificeringskrav för sekretessbelagda datamängder. Vid behandling av personuppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter ska särskild uppmärksamhet ägnas åt att lämpliga tekniska och organisatoriska

skyddsåtgärder genomförs ändamålsenligt och att ifrågavarande personuppgifter endast behandlas då det är nödvändigt för utförande av de uppgifter som polisen ålagts genom lag.

10. Tillgång till dataskyddsbeskrivningarna

Polisens dataskyddsbeskrivningar finns tillgängliga för alla i elektroniskt format i polisens nationella nätverk (www.poliisi.fi), polisens interna nätverk (Intranet) samt i pappersform vid alla polisens servicepunkter.

Dataskyddsbeskrivningarna lagras i polisens ärendehanterings-, beslutsfattande- och arkiveringssystem (Acta) för administrativ ärendehantering.